Sündmused 1890 ja 1891.

Meie kõrge **Keisri kojas** on surm kewade 1891 kaks korda külaliseks käinud ja leinamist oma jälgile jätnud. Märtsi kuu 31. päewal lahkus suurwürstinna Olga Feodorowna, keisri herra tädi, Harkowi linnas oma 52. eluaastal siit ilmast. — Aprili kuu 13. päewal suri pika raske haiguse järele suurwürst Nikolai Nikolajewitsch Wanem, keisri herra onu, oma 60. eluaastal. — Mõlemate surma anti kõigekõrgema manifesti läbi teada.

Weneriik on meie armulise keisri Aleksander III. walitsuse all juba 10 aastat kaunist rahupõlwe maitsenud. Keisri kümneaastase õnneliku walitsuse mälestuseks asutati Juuni kuul 1891 Tartus Eesti Kirjameeste Seltsi poolest üleüldine tänu-laulupidu, mis (nagu endisedki Wanemuine Seltsi poolest asutatud pidud 1869 ja 1879) kolm päewa kestis. Pidu algas Jumalateenistusega Õigeusu ja Lutheruse usu kirikus, siis waimulik ja ilmlik kontsert kõnedega, rongiskäigid, wõidulaulmine ütsikutest kooridest. Piduajal käis kuberneri herra Riiast Tartus pidu waatamas ja wõttis piduliste soowi peale tänu ja õnnesoowi telegrammi keisri majesteedi troonile saata.

Troonipärija Nikolai Aleksandrowitsh käis reisimas läbi Aasiamaa riikide; tagasitulek Siberimaa kaudu, kus ta nurgakiwi pani raudteele, mis läbi terwe Siberimaa ehitatakse. — Enne kui kõrge reisija jälle oma riigi piiridesse jõudis, ähwardas teda kaugel Jaapanimaal raske hädaoht: üks Jaapanlane, kes oma kodumaalsete uuenduste pärast meelest pööraseks läinud ja kõige wõeramaa olu wihkajaks saanud, karas häkitselt Wene troonipärija kallale ja rabas talle mõõgaga päha; enne kui ta mahti sai weel uuesti lüia, löödi teda ennast tagasi ja kõideti kinni. Peale weikese haawa pea küljes ei ole troonipärija suuremat wiga saanud: Jumal on teda armulikult hoidnud õnneks ja rõõmuks oma kõrge wanematele ja oma riigi truu alamatele.

Selle mälestuseks, et troonipärija oma jalaga Siberimaa pinnale astus, anti keisri majesteedi poolest armukuulutus wälja neude kohta, kes Siberisse on saadetud: keiserlikust armust kuulutati neile osast wangipõlwe aja lühendamist, osast täielist wabaksjaamist wangipõlwest.

Meie kitsamal kodumaal loodab põllumees suwel 1891 üsna õnnistatud aastat, sest Jumal on korralikku ilma ja wiljale sigidust annud.

Teistsi on aga lugu meie suure laia riigi piirides: Wenemaal on üleüldine wiljaikaldus kätte tulemas. Isegi neis kubermangudes, kus muidu sigitaw maapind rohket lõikust annab, nõnda et iga aasta hulgakaupa wilja wälja saadetakse, ei loodeta sel suwel oma tarwiski wilja saawat. Kõrge riigiwalitsuse poolest on näljahäda wastu aegsaste mõnusat nõuu hakatud pruukima, juba Jaanipäewa ajast saadik muretsetakse selle ette, et rahwal leiba ja seemet paraja hinna eest saada oleks.

Heinrich Laakmann.

Sündinud Lübeckis 1802.
Surnud Tartus 1891.

Seda meest, kelle pilt siin meie silmade ees seisab, on wististe mitmed wanemad „Kasulise Kalendri“ lugejad wäga hästi tunnud. Mõnigi mees meie rahwa hulgast sai Tartu pool käies teda näha ja temaga tuttawaks, olgu et Laakmanni juurest waja oli mõnd raamatut osta, ehk olgu et mõni külamees raamatupoodi sisse astus just nimelt selle pärast, et teda ennast, „wana Laakmanni,“ nagu rahwasuu teda nimetas, kord näha saada. Ja kui siis auuwäärt wanake oma waguse lahke kombega wastu tuli ja inimesele südamelikult ja häbelikult kät pigistas, sest et temaga Eesti keeli rääkida ei saanud, siis jäi temast wististe igaühele armas mälestus meelde. Ja kes teda lähemalt tundsiwad, need mõistsiwad temast lugu pidada tema auusa meele ja

Eesti rahwa Kasuline Kalender 1892, lk. 19